

Akár profi fotóst, akár egyszerű turistát kérdezünk, legtöbben azt mondják, Párizs a világ egyik legfotogénebb városa. Akár profi fotóst, akár egyszerű turistát kérdezünk, legtöbben azt mondják, Párizs a világ egyik legfotogénebb városa. Kávéházak, parkok, kerítések, kirakatok, lépcsők, székek, padok, éjszakai mulatók, az Eiffel-torony, a Montmartre hangulatos utcácskái...

Egyszóval a francia fővárosban fotózni maga a gyönyörűség, Ám igazán eredeti képet készíteni nem is olyan könnyű.

A Nemzeti Kulturális Alap jóvoltából évente egy-egy profi fotós tölthet el két hónapot Párizsban, ahol semmire sincs gondja, él, mint Marci Hevesen, egész nap járja a várost és kattintgat, még hozzá úgy, hogy André Kertész szelleme kíséri végig a francia fővároson.

Ezt az ösztöndíjat ugyanis a 20. századi fotográfia talán legismertebb alkotóművészeinek tiszteletére alapították. André Kertész hitvallása szerint a fényképezés olyan, mint a naplózás. Brassai azt mondta róla, hogy igazi képalkotó zseni volt: a lehető legtudatosabban tervezte meg fotóit, miközben a valóság elemeit egyáltalán nem változtatta meg, mivel azt vallotta, hogy a természetes látvány esztétikumát semmi sem képes felülmúlni. Azaz úgy kell exponálni, hogy a valóságban minden érintetlen, rendezetlen, befolyásolatlan maradjon.

Az emberről sokat elárul, hogyan fedez fel magának egy várost; milyen útvonalakat, helyszíneket választ, mit kutat, mire figyel fel, és milyen tapasztalatokkal érkezik haza. A fotózás ráadásul magányos műfaj. Susan Sontag híres hasonlatával élve olyan, mint a vadászat: a fotós lesben áll gépével, hogy elkapja a pillanatot. Fontos, hogy pontosan tudja, mit keres, és ha megtalálja, tudja rögzíteni azt. Az elkészült fénykép mint műalkotás ugyanis nemcsak a külvilág dokumentuma, hanem főleg arról az egyénről szól, akinek objektívjén keresztül belelátunk egy város életébe.

Az André Kertész-ösztöndíjasoknak természetesen prezentálniuk kell munkájuk eredményét. A legjobb fótókból összeállt egy vándorkiállítás, amelynek anyagát Szarka Klára válogatta, és amely először a budapesti Balassi Intézetben került bemutatásra, jelenleg pedig végigjárja a kontinens magyar intézeteit.

A tárlat október 6-án Pozsonyba érkezik. Az alkotók névsorát tanulmányozva egyetlen dologban mutatkozik rokonság közöttük: valamennyien elsőrangú fényképészek, és valamennyien ismerik André Kertész hitvallását, miszerint a fényképezés olyan, mint a naplózás. A kiállításon szereplő művészek viszont a legkülönbébb stílusok, alkotói megközelítések, műfajok elkötelezettjeiként fotografálták az André Kertésznek is otthont és hosszú éveken át ihletet adó várost.

A nem mindennapi kiállítás november 4-ig tekinthető meg Pozsonyban, a Magyar Köztársaság Kulturális Intézetében (Palisády 54.) A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak a megnyitóra október 5-én 17.00 órakor.

Juhász Katalin